

Høgskolen i Telemark

Avdeling for allmenne fag

EKSAMEN

I

5104 REGNSKAP OG BUDSJETTERING I OFFENTLIG SEKTOR

TORSDAG 20. MAI 2010

Tid:	4 timer (09.00-13.00)
Målform:	Bokmål
Sidetall:	Forside + 4 + 2 sider vedlegg
Hjelpemiddel:	Lovsamlinger, særtrykk av lover, forskrifter og standarder (alle med vedlegg) Revisors håndbok og Kommunerevisors håndbok Hjelpemiddelhefter i kurs 5104; et for kommunaldelen og et for den statlige delen Kalkulator (iht. Høgskolens eksamensreglement)
Merknader:	Finner du det nødvendig å gjøre noen forutsetninger for å besvare enkelte spørsmål, bes disse presisert
Vedlegg:	Skjema i to eks. Det ene skal fylles ut for å svare på oppg. 3a), og dermed leveres inn sammen med annen besvarelse

Oppgave 1 (20 %)

Økonomisjefen i Yr kommune er nyansatt og har foreløpig bare beskjen innsikt i kommunalt regnskap og budsjett – i motsetning til det du har. Gi vedkommende litt elementær kunnskap ved å svare på spørsmålene a)-d) nedenfor. Du trenger ikke å gi noen lange svar.

- Hvor mange år – som en generell regel, har kommunen på seg til å dekke inn et regnskapsmessig merforbruk som oppsto i år t? Gjelder tilsvarende "inndekningsperiode" for underfinansiering (udekket beløp) i investeringsregnskapet?
- Hvilken post/regnskapslinje er den siste regnskapssjefen i en kommune kan "pynte på" (justere) for å forsøke å nullstille det som kan bli et regnskapsmessig merforbruk et bestemt år?
- Hva kalles kontoen i kommuneregnskapet som det føres mot for at effekten på egenkapitalen på en måte skal bli som om registreringene hadde basert seg på alminnelige regnskapsregler?
- Hvilken særegen eller uvanlig effekt har avskrivninger i kommuneregnskapet?

Rådmannen forberedte en sak til behandling i juni 20x9 som skulle omfatte forslag til enkelte endringer i årsbudsjettet. Blant annet skulle endringene vise bruk av 1.600' fra regnskapsmessig mindreforbruk i 20x8 for å finansiere ferdigstilling av en generell opprusting/påkostning ved kommunens alders- og sykehjem. Kommunestyret sluttet seg til innstillingen i saken.

- Vis endringene i årsbudsjett 20x9 som synliggjør slik økt investeringsramme med tilhørende finansieringsmåte. *Basér deg her på en tilsvarende "endringsoversikt" som bedt om i oppg. 2d).*

Kommunen fikk et ganske betydelig negativt netto driftsresultat i 20x9. Det ble likevel ikke noen rød bunnlinje etter at diverse strykninger hadde blitt gjennomført. Tenk deg at det også påløp rundt 1.600' i investeringsutgifter på det nevnte prosjektet i 20x9.

- Er det gitt at de 1.600' fra regnskapsmessig mindreforbruk i 20x8 faktisk finansierte utgiftene til opprusting av alders- og sykehjemmet ifølge endelig investeringsregnskap 20x9?

Oppgave 2 (25 %)

Regnskapsansvarlig i Dis kommune ber deg om å gjøre siste "finish" på drifts- og investeringsregnskapet for 20x8. 150 av overføringen fra drift til investering var delegert til og disponert av sektorutvalget for oppvekst, mens resten av beløpet på posten rådde kommunestyret selv over. Kommunen hadde pådratt seg et regnskapsmessig merforbruk på 1.950 i 20x6, der 2/3 var blitt dekket inn året etter ifølge kommunestyrets vedtatte plan. Nedenfor vises *foreløpig* avsluttet driftsregnskap og tilhørende budsjettbeløp for 20x8.

Netto driftsresultat	-315	-1 120
Bruk av tidl. års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-200	-200
Bruk av bundne driftsfond	-300	-350
Sum bruk av avsetninger	-500	-550
Overført til investeringsregnskapet (-budsjettet)	600	600
Dekning av tidl. års regnskapsmessige merforbruk	650	650
Avsetninger til disposisjonsfond	350	200
Avsetninger til bundne driftsfond	165	220
Sum avsetninger	1 765	1 670
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk (+/-)	950	0

Investeringsregnskapet er også på det nærmeste helt avsluttet; foreløpig med et udisponert beløp på 150. Regnskapsansvarlig gjør spesielt oppmerksom på at en budsjettert avsetning på 500 til et ubundet investeringsfond *inntil videre* er regnskapsført med samme beløp som det budsjetterte.

- Vis hvordan du ville ha avsluttet driftsregnskapet for 20x8. *Påfør gjerne også aktuell KOSTRA-art til de aktuelle linjene – både for bruk av avsetninger og avsetninger.*
- Få fram konsekvensen for den endelige "avstemmingen" av investeringsregnskapet for 20x8, heriblant avsetningen til det nevnte fondet.
- Er det grunn til å tro at kommunen ble registrert/innmeldt i ROBEX etter at regnskap 20x8 var behandlet og vedtatt av kommunestyret?

Kommunestyret hadde tidligere vedtatt at dersom regnskapet for 20x8 måtte avsluttes med manko på posten "inndekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk", skulle gjestående beløp føres opp til dekning i budsjettoppfølgingen etter 1. tertial i 20x9. Tenk deg at rådmannen gav deg følgende liste av momenter som han i egen sak i mai 20x9 ville ta inn i forslag til budsjettendringer: (*Rådmannen har bevisst ikke spesifisert noe beløp på de to siste momentene for å teste din forståelse.*)

Amortisering/tilbakeføring av et positivt premieavvik (inkl. arbeidsgiveravgift) fra regnskap 20x8*	225
Oppjustering av utbytteanslag	265
Økt låneopptak/bruk av lån	1.500
Til inndekning av rest fra regnskapsmessig merforbruk 20x6 (i den grad regnskap 20x8 ikke fikk full finansiering)	?

*) Dis kommune kjører altså 1-årig amortiseringsperiode. De har som praksis at amortiseringsbeløpet tas inn som en budsjettendring etter 1. tertial i år t+1 siden premieavviket for år t ikke er endelig kjent senhøstes da de opprinnelige budsjettforutsetningene for år t+1 fastlegges og vedtas.

- Vis en "budsjettendringsoversikt" (m/ finansieringsbehov og finansiering) for driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet på grunnlag av disse momentene.
- Hvordan påvirket disse endringene budsjettert netto driftsresultat for 20x9? *Vis her gjerne begge måtene som du kan finne svaret på. Den ene måten er å beregne "nedenfra og opp".*

Oppgave 3 (35 %)

Regnskapssjefen i Regn kommune har kommet langt i arbeidet med årsavslutningen for 20x9, jf det som framgår av kolonnen kalt "Foreløpig regnskap" i vedlagte skjema. Hun vet at det gjenstår noen registreringer, og har derfor ikke gjort endelige avstemminger og eventuelle strykninger ennå – bortsett fra at posten overført fra drift til investering alt er blitt redusert med 450 (lik det som kommunestyret her selv hadde vedtatt som budsjettert beløp). Du bes nå om å avslutte drifts- og investeringsregnskapet endelig ved også å ta hensyn til momentene 1-10 på neste side.

- Avslutt kommunens drifts- og investeringsregnskap for 20x9. **Du besvarer ved å fylle ut ett av skjemaene som er vedlagt.** (Det andre skjemaet brukes til kladd hvis det måtte være ønskelig.) **NB!** Et sjekkpunkt som en slags prøve på svaret, oppgis i teksten før spørsmål b).

1	Tapsføring etter en nærmere gjennomgang av samlede fordringer (alle ført som omløpsmidler); der det slås fast at noen av kravene høyst sannsynlig ikke vil bli innbetalt	150
3	Markedsverdien av plasseringer i ulike rentefond (balanseført som finansielle omløpsmidler) er lavere ved utgangen av 20x9 enn ved starten av perioden	55
5	Allerede utgiftsført avdragsbeløp i 20x9 (med tilhørende føring mot balansekonti), men der revisjonen mener at avdraget heller skal oppfattes som ekstraordinær nedbetaling på gjeld	200
7	Gjennomgang av regnskapsbilagene har avslørt at en inngående faktura datert 23.12.20x9 – vedr. kjøp/mottak av inventar og utstyr som revisor også krevde heller å bli aktivert, var blitt ført debet kortsiktig gjeld og kredit på inventar- og utstyrskonto i driftsregnskapet for 20x9	140
9	Korrigerings/tilbakeføring av for mye opprinnelig registrerte avskrivninger	100

*) Bokført balanseverdi på arealet var 400.

Føringen av disse momentene økte det regnskapsmessige merforbruket med 100, mens bunnlinjen i investering ble "nullstilt" (dvs. at den ikke lenger viste noe udekket beløp, men akkurat 0 kr).

- b) Hvordan påvirket føringene (av momentene og den nye avstemmingen av bunnlinjen i drift og investering) **samlet** egenkapital til kommunen? *Få her godt fram "veien til svaret".*

Oppgave 4 (20 %)

Tenk deg at det enkelte års bevilgning i statsbudsjettet til et investeringsprosjekt med usikker utbetalingsprofil, var 2.000 (i 1.000 kr) i "oppstartsåret" 20x5, 12.000 i 20x6, 15.000 i 20x7 og 5.000 i 20x8. Hittil hadde de regnskapsførte utgiftene vært 0 i 20x5, 3.000 i 20x6, 14.000 i 20x7 og 7.500 i 20x8. Prosjektet ventes å bli ferdigstilt godt ute i 20x9.

- a) Hvilket stikkord stod høyst sannsynlig bak denne bevilgningen i statsbudsjettet de enkelte årene?
- b) Få fram hva som var **samlet** bevilgning til prosjektet i 20x6, 20x7 og 20x8, og hvor stor rest-bevilgning fra tidligere som kunne stilles til disposisjon for slutføring i 20x9 – gitt de mulighetene det her er for å disponere ubrukte bevilgninger utover i tid. *Se bort fra at det eventuelt også hadde blitt omdisponert/tilført noen midler fra post 01 Driftsutgifter.*

Fruktbarhetstilsynet (FT) presenterer deg denne sammenfattende oversikten over bevilgninger og foreløpig regnskap for 20x8.

Alle tall i hele 1.000 kr

Kap. og post	Betegnelse	Overført fra 20x7	Bevilgning 20x8	Samlet til disp. 20x8	Regnskap 20x8
0760.01	Driftsutgifter	3.000	97.000	100.000	99.500
0760.21	Spesielle driftsutgifter		24.000	24.000	28.500
0760.30	Nytt laboratorium, kan overføres*	20.000	10.000	30.000	8.000
0760.45	Større anskaffelser, kan overføres	20.000	40.000	60.000	61.000
3760.11	Salg av varer/tjenester		5.500	5.500	10.300

*) Bevilgningen på denne posten i 20x7 var 10.000.

FT hadde for budsjettåret 20x8 fått spesiell fullmakt fra Finansdepartementet til å overskride post 21 utover 2 %, mot tilsvarende merinntekt. Regnskapsleder ved FT opplyser ellers at noe av merforbruket på post 21 skyldtes utbetalinger også til investeringsformål, siden de hadde benyttet muligheten for slik overskridelse begrenset til en gitt prosentdel av bevilgningen – mot da krav til inndekning i framtiden. Du kan også legge til grunn at eventuelle merinntekter utover hva som gikk med for å dekke overskridelsen på post 21 korrigert for nevnte "forskuttering", kan oppfattes som en ekstra "pott" for 01-posten i 20x8.

- c) Hvor stort beløp av overskridelsen på post 21 vil minimum måtte dekkes inn/komme til fradrag på bevilgningen til denne posten i 20x9?
- d) Blir det igjen et (rest-)beløp fra 01-posten som er tilstrekkelig stort både til å omdisponere for å dekke merforbruket på post 45 og til å overføre ubrukt bevilgning inn i 20x9?
- e) Hvor stort beløp kan overføres inn i 20x9 på post 30?

VEDLEGG – SKJEMA (TIL KLADDING)

	Budsjett	Foreløpig regnskap	Føring av moment 1-10*	Nytt regnskap	Strykninger	Endelig regnskap
Sum driftsinntekter	-81.500	-84.000				
Sum driftsutgifter	78.300	82.400				
Brutto driftsresultat	-3.200	-1.600				
Res. eksterne finans.transaksjoner	1.800	2.010				
Motpost avskrivninger	0	-1.000				
Netto driftsresultat	-1.400	-590				
Bruk av tidl. regnskapsm. mindreforbruk	0	0				
Bruk av disposisjonsfond	-300	-300				
Bruk av bundne driftsfond	-220	-200				
Sum bruk av avsetninger	-520	-500				
Overført til investeringsregnskapet	1.000	550				
Dekn. av tidl. regnskapsm. merforbruk	650	650				
Avsetn. til disposisjonsfond	200	200				
Avsetn. til bundne driftsfond	70	170				
Sum avsetninger	1.920	1.570				
Sum inntekter	-700	-800				
Sum utgifter	26.100	25.400				
Sum finansieringstransaksjoner	1.000	1.200				
<i>Finansieringsbehov</i>	<i>26.400</i>	<i>25.800</i>				
Sum finansiering	-26.400	-25.450				

*): Inkl. føring slik at ny saldo på bunnlinjene kommer til å framgå. I de markerte ellipsene fylles inn et tall lik summen av effektene/registreringene påført i aktuell kolonne.

VEDLEGG – SKJEMA TIL INNLEVERING

KANDIDATNR: _____

	Budsjett	Foreløpig regnskap	Føring av moment 1-10*	Nytt regnskap	Strykninger	Endelig regnskap
Sum driftsinntekter	-81.500	-84.000				
Sum driftsutgifter	78.300	82.400				
Brutto driftsresultat	-3.200	-1.600				
Res. eksterne finans.transaksjoner	1.800	2.010				
Motpost avskrivninger	0	-1.000				
Netto driftsresultat	-1.400	-590				
Bruk av tidl. regnskapsm. mindreforbruk	0	0				
Bruk av disposisjonsfond	-300	-300				
Bruk av bundne driftsfond	-220	-200				
Sum bruk av avsetninger	-520	-500				
Overført til investeringsregnskapet	1.000	550				
Dekn. av tidl. regnskapsm. merforbruk	650	650				
Avsetn. til disposisjonsfond	200	200				
Avsetn. til bundne driftsfond	70	170				
Sum avsetninger	1.920	1.570				
Sum inntekter	-700	-800				
Sum utgifter	26.100	25.400				
Sum finansieringstransaksjoner	1.000	1.200				
<i>Finansieringsbehov</i>	<i>26.400</i>	<i>25.800</i>				
Sum finansiering	-26.400	-25.450				

*): Inkl. føring slik at ny saldo på bunntlinjene kommer til å framgå. I de markerte ellipsene fylles inn et tall lik summen av effektene/registreringene påført i aktuell kolonne.